

27 października 2014

Regionalny Program Operacyjny Województwa

Świętokrzyskiego 2007-2013. Wykorzystane szanse

Z funduszy europejskich - choć na co dzień nie zdajemy sobie z tego sprawy - korzystamy wszyscy. Dojeżdżając do pracy świeżo wyremontowaną drogą, zaprowadzając dziecko do przedszkola, korzystając ze specjalistycznego sprzętu w szpitalu, zwiedzając odrestaurowane zabytki. 414 kilometrów przebudowanych dróg, 434 wsparte przedsiębiorstwa, 1921 nowych miejsc pracy - dzięki unijnemu wsparciu w ostatnich latach udało się zrobić naprawdę dużo.

16 programów regionalnych finansowanych z budżetu Komisji Europejskiej służy zmniejszaniu dysproporcji w rozwoju regionów należących do Unii Europejskiej. W puli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013 było blisko 770 mln EUR. Środki te wydatkowane były zgodnie ze specyficznymi potrzebami województwa. Priorytety to rozwój przedsiębiorczości, innowacje i społeczeństwo informacyjne, system transportowy, środowisko i energetyka, infrastruktura społeczna, kultura, turystyka, sport i rewitalizacja miast.

Po dofinansowanie z RPO WŚ sięgnęły głównie samorządy i przedsiębiorstwa. Projekty o największej wartości zostały zrealizowane w powiecie kieleckim, mieście Kielce, a także powiecie buskim, ostrowieckim i staszowskim. Łącznie, od początku funkcjonowania programu, na konta beneficjentów trafiło ponad 2 mld zł. Najwięcej posłużyło tworzeniu mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, unowocześnianiu infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym oraz inwestycjom w infrastrukturę ochrony zdrowia.

Najsprawniej wdrażanym działaniem RPO WŚ 2007-2013 było wsparcie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, o czym świadczy najwyższa wartość wniosków o dofinansowanie i najwyższa liczba zawartych umów o dofinansowanie. Najwięcej środków zaabsorbowała branża górnicza i wydobywcza, działalność związana z zakwaterowaniem i gastronomią oraz kulturą, rekreacją i rozrywką.

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, jako Instytucja Zarządzająca RPO WŚ na lata 2007-2013, ogłosił łącznie 45 konkursów, na które napłynęło 2850 wniosków o dofinansowanie. Na konta beneficjentów popłynęło do tej pory 2,8 mld PLN unijnego wsparcia. Dzięki temu udało się zrealizować dziesiątki projektów o znaczeniu tak lokalnym,

jak i regionalnym. Wybudowano 69 km dróg gminnych, 502 km sieci kanalizacji sanitarnej, ponad 487 km sieci wodociągowej, 500 km szlaków turystycznych i 9 oczyszczalni ścieków. Inwestowano w ochronę zdrowia, naukę i dziedzictwo kulturowe. Z udziałem środków z RPOWŚ, uczelnie wyższe w regionie wybudowały 32 budynki, a 18 szpitali i ośrodków zdrowia zostało wyposażonych w niezbędny sprzęt i aparaturę naukowo-badawczą.

O skali prowadzonych inwestycji świadczą poniższe wskaźniki:

- Przewidywana liczba bezpośrednio utworzonych nowych miejsc pracy [etaty] 3243
- Długość przebudowanych dróg gminnych[km] 158,7
- Długość przebudowanych dróg powiatowych[km] 216,5
- Długość przebudowanych dróg wojewódzkich[km] 149,8
- Długość wybudowanych dróg gminnych[km] 72
- Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej[km] 855,5
- Długość wybudowanej sieci wodociągowej[km] 644,8
- Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków[szt.] 10
- Długość wybudowanych szlaków turystycznych[km] 500,6
- Liczba doposażonych instytucji ochrony zdrowia[szt.] 20
- Liczba przebudowanych instytucji ochrony zdrowia[szt.] 24
- Liczba zakupionej aparatury naukowo-badawczej[szt.] 576
- Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury szkół wyższych/szkół[szt.] 35
- Liczba obiektów/zbiorów dziedzictwa kulturowego objętych wsparciem[szt.] 43
- Liczba przebudowanych obiektów dziedzictwa kulturowego[szt.] 32
- Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów[ha] 169

- Jestem przekonany, że Regionalny Program Operacyjny to program najbardziej samorządowy, który trafia w punkt, jeśli chodzi o rzeczywiste problemy - podkreśla **Jan Maćkowiak**, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego - przez te siedem lat nabraliśmy doświadczenia. Dziś nie tylko umiemy pozyskiwać środki, ale i je wydawać. Czas przygotowania na przykład inwestycji drogowych, które są przecież bardzo skomplikowane, początkowo był bardzo długi, dziś porównywalne projekty realizujemy dwa, trzy razy szybciej, a to istotne, bo dostępność komunikacyjna jest podstawowym kryterium jeśli chodzi o postrzeganie województwa w kontekście innowacyjności.

- Dziś można powiedzieć, że kierunek działania przyjęty przed laty i zastosowane mechanizmy realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego były słuszne. Patrzymy na efekty i traktujemy ten okres jako bazę dla przyszłej perspektywy. Myślę, że udało nam się przygotować do niej naszych beneficjentów - podsumowuje **Kazimierz Kotowski**, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Beneficjenci przestali bać się środków unijnych. Korzystając ze zdobytego doświadczenia, przygotowują coraz lepszą dokumentację projektową i coraz sprawniej realizują i rozliczają swoje inwestycje. To pozwala z optymizmem patrzeć na aplikowanie o środki unijne w nowej perspektywie finansowej 2014-2020, w której na naszych beneficjentów czekają większe, ale i trudniejsze pieniądze.

Nowe rozdział

23 maja 2014 r. Komisja Europejska zatwierdziła Umowę Partnerstwa, najważniejszy dokument określający strategię inwestowania Funduszy Europejskich w nowej perspektywie. Obecnie trwają negocjacje krajowych i regionalnych programów operacyjnych. W latach 2014-2020 Polska zainwestuje 82,5 mld euro z unijnej polityki spójności.

Nominalnie wciąż najwięcej będziemy inwestować w infrastrukturę transportową (drogową i kolejową), ale największy wzrost wydatków dotyczyć będzie innowacyjności i wsparcia przedsiębiorców. Samorządy województw będą zarządzać większą niż dotąd pulą europejskich pieniędzy. W latach 2007-2013 przez samorządy było wdrażanych ok. 25 proc. wszystkich środków, obecnie będzie to niemal 40 proc., czyli 31,28 mld euro. W puli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 będzie 1,36 mld euro do wydania w ramach 11 osi priorytetowych: Innowacje i nauka, Konkurencyjna gospodarka, Efektywna i zielona energia, Dziedzictwo naturalne i kulturowe, Nowoczesna komunikacja, Rozwój miast, Sprawne usługi publiczne, Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo, Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Otwarty rynek pracy i Pomoc Techniczna.

- Pieniądzy będzie więcej, niż dotychczas, ale oczywiście potrzeb też jest bardzo dużo. Patrzymy też na ten aspekt konkurencji między regionami - inni też dostają więcej. Mam nadzieję, że ten dystans między naszymi regionami będzie mały - podkreśla Marszałek województwa **Adam Jarubas**. - Dzisiaj obserwujemy, jak zmienia się nasze województwo za sprawą unijnych funduszy, naprawdę dużo się robi, zarówno w miastach, jak i na wsiach. W kolejnej perspektywie finansowej większy nacisk położony będzie na konkurencyjność gospodarki, więcej pieniędzy dostaną przedsiębiorcy, co zresztą wychodzi naprzeciw postulatam środowisk gospodarczych, mniej - na infrastrukturę, często bardzo lokalną.

Kazimierz Kotowski, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego:

- *Fundusze unijne, które otrzymaliśmy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego to ogromna szansa dla naszego regionu. Szansa, którą udaje nam się wykorzystywać, a*

świadczy o tym nawet najmniejszy zrealizowany projekt. Program, pomyślany jako narzędzie służące nadrobieniu zapóźnień cywilizacyjnych i wyrównywaniu szans, spełnia swoją rolę. Trafia w punkt, jeśli chodzi o rzeczywiste problemy. Przez ostatnie lata nauczyliśmy się inwestować. Doświadczenia nabrali beneficjenci, do których pieniądze trafiają, ale też administracja odpowiedzialna za ich skuteczne i sprawne rozdzielenie. Przed nami kolejna unijna perspektywa i pula pieniędzy do wykorzystania znacznie większa, niż do tej pory. Większe są też wyzwania i odpowiedzialność. Dziś można powiedzieć, że kierunek działania przyjęty przed laty i zastosowane mechanizmy realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego były słuszne. Patrzymy na efekty i traktujemy ten okres jako bazę. Bez unijnego wsparcia, osiągnięcie dzisiejszych efektów zajęłoby znacznie więcej czasu.